Tizenhetedik évfolyam. 174. szám. Kolozsvárt, szombat, augusztus 1. 1896.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:
Egész évre 16 frt. v. 32 korona. | Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9. POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP. Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentimeternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.
Nyilttéri czikkek:
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Zsobok.

Kolozsvár, aug. 1.

A viztől, jégtől, szélvihartól ötnegyed óra alatt tönkretett Zsobok a szép Kalotaszeg egyik legszebb pontján fekszik. És a kis falu derék magyar népe azon a vidéken kiható erejü, szilárd védbástyája volt a magyarságnak.

Volt... Mert ma már nem az többé.

Koldussá lett, inségbe jutott. És az éhes, a nyomorgó ember hamar elvesziti fizikai és moralis erőit. A zsoboki koldusok nem képesek többé megtartani azt a pozicziót, melyet a minden idegen beözönlést kizáró, sőt más ajku községekben is terjeszkedő jó modu zsoboki magyarok kiküzdöttek és eddig oly sikeresen megőriztek.

A tovább terjeszkedés abban marad. És a saját kis völgyében is erőtlenné vált a zsoboki ember.

Ha nemzeti veszteségek iránt igazi közérzés van a magyar társadalomban; ha ez a társadalom igazán egy test egy lélek, — összeforrva ugy, hogy rögtön megérezze és jelentőségük szerint méltatni tudja a nemzettesten ütött sebeket: akkor nem kell féltenünk a tönkrement Zsobokot! akkor áldássá változik a nagy csapás! Mert egy olyan társadalom, mely a nemzeti öntudattal nem csupán külsőségekben ékeskedik. hanem bensőleg is egyetemlegesen át van attól hatva; — nem hogy pusztulni engedné ezt a védbástyáját, hanem gyorsan és örömest hozná meg az áldozatokat, hogy a sulyos katastrófa után még hatalmasabbá tegye azt, mint a milyen addig volt!

Folt maradna a milleniumi esztendőn, ha veszni hagynók a zsoboki magyarságot, — ha felsőbbségi bölcs intézkedésekkel, lelkes áldozatkészséggel meg nem tennénk mindent, hogy ezt a szorgalmas, mértékletes, derék népet ismét talpra segitsük.

Érdekes kis falu ez a „Haza.“ Mert tudni kell, hogy a zsoboki ember ugy hivja faluját, hogy: a haza. A székelynek egynehány „széke,“ a bihari embernek is legalább egy egész vármegyéje van, melyet ugy nevez, hogy: — ország, A zsoboki nép hazája csupán egy falu, egy szük völgykatlan, melyben ugyszólván összeérnek az erdős és márványtermő hegyek, alig engedvén helyet három utczasornak. A katlan aljában, a falu közepén a szakadékos patak, mely a vizáradást okozta; két oldalon erdő, alattuk némi termő föld; a harmadik oldalon a márványhegy, a negyediken szőlő és a Szepessy Lajos pompás parkja, melyben szintén sokat pusztitott a vihar. Sik tér csak a falu alsó végén van; és ebből, valamint a hegyoldalok közetéből bizony kevés bnzát tud kicsalogatni a zsoboki ember munkás keze.

Ez „a haza.“ Valami százhetven füst, körülbelül nyolczszáz lakossal. Elárasztva a természet szépségeivel. Csupa gyönyörüség benne lakni, ha teli az éléskamara meg a csür, melybe a völgykatlan vajmi szükösen adja a beléje valót.

És a zsoboki lakosság mégis jó módban volt, a házi szükségletek dolgában.

Hogyha keveset ad „a haza“ földje, hát elmennek k ü l f ö l d r e: a szomszéd községekbe. A lakosság azt a munkaidőt, melyet a maga földjeinek szegénysége fennhagy, a szomszédos határok müvelésére forditja. Felébe dolgozik és hozzá még folyton szerez. A nagyobbrészt oláhok által lakott f a r n a s i határnak mintegy felerésze már a zsobokiaké; és ezt a határt is elpusztitotta a multkori katasztrófa.

Azonkivül eljár napszámba a tehetősebb községbeli is. Nem szégyellnek, nem sajnálnak semmiféle munkát, a mivel jólétüket gyarapithatták. Házuk tiszta, kényelmes, jó berendezésü volt. „Varrottas“ ruhákban, gazdasági eszközökben, házi állatokban, élelmi készletekben alig volt szegény ember a faluban.

Értelmes, dolgos, mértékletes nép. A korcsmáros szegény és ünnepnapokon is csöndes a falu. A vasárnap itt igazi p i h e n ő.

És ez a jóravaló lakosság, mely saját határán kivül még három határon foglalkozik: mind egy szálig magyar. Egyetlen zsidó van a faluban: a korcsmáros. Egyetlen czigány: a kovács. Egyetlen oláh: a disznópásztor. Mind a három j ö v e v é n y. Köröskörül, a szomszéd községekben, sok az oláhság. Farnosnak jelentékeny részét, Sztánát majd egészen oláhság foglalja el. Zsobokon csak e g y van. Azt is szegődtették.

*

És ezt a népet koldussá tette egy borzasztó csapás. A mije a határon volt, azt megsemmisitette a jégverés. A mije a házában volt, azt elvitte a vizáradás.

Nem maradt a zsoboki szegény magyarnak egyebe, mint a p u s z t a k é t k e z e.

Munkabiró derék kezek! De a mult heti katasztrófa hosszu időre d o l o g k é p t e l e n n é tette azokat!

Tegyük e kezeket ismét munkaképesekké!

Segitsünk a zsoboki magyarokon!

H. V.

Eladósuló nemzetek.

Két czikk.

II.

Nagy veszély rejlik még a nyilvános testületek, hatóságok és az állam eladósodásában, mert ezek a nagytőke adósai lévén jövedelmük oroszlánrészét kamatfizetésre kénytelenek forditani s mig ezáltal egyrészt hátráltatva vannak hivatásuk teljes betöltésében addig másrészről ujabb és ujabb adóteherrel kénytelenek sujtani a polgárokat.

Ilyformán az állam ugyszólván arra kénytelen szoritkozni, hogy a hadsereget, mely a terület megvédésére, megtartására hivatott, fentartsa, a belföldön pedig a közigazgatást, ugy a hogy vezesse; de a kulturális czélok azon arányban szorulnak háttérbe, a mely arányban a hadsereg és a köztisztviselők fizetése növekszik.

Innen van, kogy az állam nem képes tisztviselőit megfelelően honorálni. Ezzel a társadalom egy másik rétege is veszt fogyasztási képességéből, a mi károsan hat a közgazdaság mérlegére.

A törvény egy félszázad alatt sokat rombolt. Megszüntette a jobbágyságot, meg a nemesi kuriát, az örökös bérletet, a közvagyont, e céhek vagyonszerzési jogát; pedig ezek az intézmények megvédték és eladósithatlanná tették a nemzeti vagyon jó részét.

A természetbeli járulékok helyébe a pénz lépett és ezzel kaput tártak a közvetitő kereskedelem romboló müködésének.

Ha mindezekből levonjuk a következtetést, azt kell constatálnunk, hogy a nemzetnek el kellett szegényednie s ez az elszegényedési processus növekedőben van.

Annyira el vagyunk adósodva, hogy előbb utóbb megszünik termelőképességünk, mert a productiv munkát oly teher sujtja, melyet már el nem viselhetünk, még kevésbé csökkenthetünk.

Az ingó tőke szakadatlanul folytatja romboló munkáját. A régi terhekhez ujabb és ujabb terhek jönnek, a kamatteher növekedése pedig kérdéssé teszi az adóképességet.

Vajjon gondolkoztak-e államférfiaink jövendő sorsukról?

Vagy nem látják, hogy Portugállia, Olaszország és Görögország már a tönk szélén áll? Tétlenül akarják bevárni, mig mi is odáig jutunk?

A be nem avatkozás a „laisses favie“ „laisses aller“ közgazdasági téren egyenesen a tönk felé vezet.

A mit a magánembernek, az üzletembernek, minden testületnek és az államnak kötelessége a pénzügyi egyensulyt szem előtt tartani ugy kellene az államnak a közgazdasági mérleget is egyensulyban tartani.

Nevezetesen arra kell törekednie, hogy a productiv munka, a közvetités és a társadalmi rendet fentartó elemek egymáshoz való visszonya és számaránya helyes legyen. Mert ez az egyensuly gyakran felbomlik és önmagától helyre nem áll.

A közgazdasági élet faktorainak nem szabad egymással hadilábon állaniok, hanem harmonikusan kell együtt müködniök a köz javára, a nemzet gazdasági állapotának felvirágoztatására. Azért a közgazdasági rendet ugy kell szervezni és fenntartani, hogy mindenki munkája gyümölcsét élvezhesse s egyes ágazat ne gazdagodjék rohamosan a többinek, illetve a köznek kárára.

Ez pedig csak ugy történhetik, ha a törvény a tőke uralmát megtörve a produktiv munkát védelmébe veszi.

Azért első sorban a jelzálogterhek törlesztését kell lehetővé tenni.

A római jog szerint a pénzben nyujtott kölcsön teljes értékében fennmarad akkor is, ha az az érték, a mely a pénzkölcsön segitségével előállittatott, az idő folyamán értékét vesztette is. Ez nem igazságos. Ez a tétel ma már meg nem állhat. Ennek helyébe oly törvény hozandó, a mely kimondja, hogy a tartozás ugyanoly mértékben csökkenik a mértékben az érték időről-időre csökken, vagyis évenként bizonyos százalékkal. A hitelező helyzete még akkor is jobb mint az adósé, mert a hitelező helyzete bizonytalan. A kik azt vélik, hogy a tőke az ily rendszabálynak magát alá nem vetné, azok tévednek, mert a tőke állandóan vissza nem vonulhat. Legfeljebb a kamatláb emelkedése állhatna be, de ez is csak ideig-óráig, mert ez ellen nagyon könynyen lehet törvényes uton védekezni. A czél azonban: hogy minden teher önmagától törlesztődjék, el volna érve.

De van még egy más mód is. A nemzetgazdasággal foglalkozók jól tudták, hogy egyedül a termelő munkásság az, a mely valódi értéket képvisel, mig a közvetités és a védelem tulajdonképen csak nélkülözhetetlen rossz. Ha tehát a közvetités tulságosan drágitóan hat, vagy egyébként károsan müködik, előáll a köznek az a joga, hogy a közvetitéstől elvonja az alanyt és azt egyedárusággá alakithassa. A közvetitők tulkapása már elég nyilvánvaló lévén, elérkezett az orvoslás ideje. Az orvoslás módja pedig az, ha a nélkülözhetetlen értékek, u. m. a gabona, a szén és a nélkülözhetlen értékintézmények, u. m. a pénzforgalom illetve a hitel és a biztositás ügy monopolizáltatik.

Ezzel még nem leszünk szocziáldemokratákká, mert ha államosithattuk a hadsereget és a vasutakat monopolizálhatjuk a közvetitő kereskedelem némely ágát is, ezzel nemcsak nem szolgálunk a sociáldemokrátiának, hanem öregbitjük az állam hatalmat a szocziáldemokratikus áramlat ellen.

A harmadik mód a közgazdasági bajok orvoslására: a nagy ingó tőkének fokozatosan nagyobb adóteherrel való megterhelése.

Ez ugyanis magához vonzza a kisemberek vagyonát s mig amaz folytán nagyobbodik, emez pusztulásnak indul, a kisemberek egymásután elszegényednek és a nemzet nagy része inségbe kergettetik. Reformálni kell tehát az adóügyet, még pedig akként, hogy a nagytőke érzékenyen megterheltessék. Hogy mennyire jogos a nagytőkének magassabb megadóztatása, azt a következő példa illustrálja. Egy gyáros 1000 munkást foglalkoztat. Ezt az ezer munkást nem ő neveltette, tanittatta, hanem a köz illetőleg a község és a munkások tudását munka erejét inteligencziáját és ügyességét mégis a gyáros aknázza ki.

Nem a gyáros neveltette tanittatta az iródájában alkalmazott hivatalnokokat könyvelőket sem mégis mindezek szellemi tehetségét a maga javára aknázza ki.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1896. Augusztus 1.

Szerelmek.

Irta: **dr. Mephisto.**

Eszembe jutott a kis Miette története, azé a kis plassansi leányé, a kinek tragédiáját Zola olyan szivetrázóan irta le a „Rougon család szerencséjében“. Hirtelen nőtt tizenhárom éves leány volt, délfranczia, — tehát ebben a korban már teljesen kifejlett. Szerette nagyon Silvéret, ezt a tizenhét éves vad fiut, s szerelmük csupa idealizmus volt — majdnem csak testvéri szeretet. Csókjaik nem keltettek érzéki vágyakat, csupán egy bünös csókot váltottak, mely megrázta egész idegrendszerüket, s ez az idegrázkódás viszszariasztotta őket a büntől. A kis Miettet, a plassansi 1851-iki felkelők zászlótartóját másnap reggel agyonlőtték a szőke Viorne partján III. Napoleon katonái, s harmadnap Silvéret is agyonlőtte egy zsandár.

Zola folyton az antik görög erkölcsöket magasztalja, mikor erről a szerelemről beszél. A mai korban elképzelhetetlen, hogy két teljesen magára hagyott szerelmes enyyire megőrizze a szerelem idealizmusát. Ez a két gyermek féléjszakákat eltöltött a város alatt, a Sainte-Clairei rét egyik sarkában, a Viorne valamelyik szigetén, vagy holdvilágos éjeken a nizzai országuton sétálva. Sohasem férkőzött szivükhöz valami bünös vágy vagy rosz gondolat, még akkor sem, mikor Silvére meleg nyári éjszakákon uszni tanitotta a kis Miettet a Viorne hüs hullámaiban. S egész nap nem gondoltak semmire csak egymásra, s már előre elképzelték azt a boldogságot, a melyben részük lesz ha majd férj és feleség lesznek.

Olyan az idők járása, hogy Zolának sokan nem hiszik el a kis Miette ártatlanságát, s ebben az esetben még kevésbbé hisznek az idealizmusban, mint Zola, kitünő példa ez arra, hogy mily ritkaság ma az a szerelem, a melynek nem az érzékiség a főeleme. Szinte megsértődik az ember morális érzéke e kétkedés, ez erkölcsi pesszimizmus láttára, a melynek tényleg van is valami alakja. Képzelt alak a kis Miette, vagy Zola csakugyan ismerte? Látott valaki ilyen alakot, a ki hasonló körülmények közé jutott? Bizony senki nem látta a kis Miettet az egész világon. Ha valahol a világon meglazultak az erkölcsök: ugy Provenceban nincs erény, — ritka pór leány az, a ki férjhez megy mielőtt anyává lett.

A kis Miette gyermekkorától kezdve a bün szemétdombján nőtt fel, látott és tudott mindent, a szerelem legaljasabb megnyilatkozásait is, — és ennek ellensulyozásául nem volt benne semmi erkölcsi érzék, épen csak a mennyi vele szüle született. Ha egy a „társaságból“ való fiatal leány és egy fiatal ember szeretik egymást, nagyon és igazán, azok meglehet, hogy még egy puszta szigeten is tiszteletben tartanák az erényt, mert ösztönüket és szenvedélyüket van a mi legyőzze: a jó társaság és a jó nevelés által nagyra növesztett erkölcsi érzék. De Plassansban az erény ismeretlen fogalom, Miette és Silvére sohasem láttak ideális szerelmet, csak a szerelem legdurvább megnyilatkozásait. S ha még ehhez hozzá vesszük, hogy Miette egy egy gyilkosnak a leánya, Silvére pedig egy elmebeteg családból származik, mely az erkölcstelenségnek erős példáit követte el, akkor bátran képzelt dolognak mondhatjuk a kis Miette szerelmét.

Azok, a kiknek sok asszonyt volt alkalmuk kiismerni, de soha egy szót sem beszéltek senkinek az u. n. sikereikről, azok tudják, hogy a világegyetem leggyengébb akaratu lényei, a nők, a kik mindent elnéznek és megbocsájtanak az „imádónak,“ mihelyt egyedül vannak, csak a gorombaságot nem Vannak persze kivételek is, a kik nem toilette-ként viselik a morált, hanem lelkükben hordozzák, hanem ezek igen nagyon kevesen vannak és többnyire éppen nem hóditó vagy a külsejük, vagy a szellemük.

Nagyon kevés az erényhős közöttünk és majdnem oly kevés a nők, különösen az asszonyok között. Ha valahol, — ugy ebben a dologban kell igazat adnunk a közmondásnak: Alkalom szüli a tolvajt. Ezért van olyan sok gouvernante és madmoiselle a világon, — ezért vannak a garde-des dames-ok és ezért nehezedik ránk annyi bosszantó nyüg a társadalmi életben; hiszen az „illendőség“ törvényeinek legnagyobb része arra van teremtve hogy tanuk nélkül egy fiatal ember két szót se válthasson egy fiatal leánynyal. A „szerelmesek“ vagy kijátszszák ezeket a törvényeket, s akkor a szent morál gyakran halálos veszedelemben forog, vagy pedig teljes tisztelet ben tartják, s az esküvő után a legtöbb esetben nagyon kiábrándulnak egymásból.

Különben attól függ minden, hogy ki mit ért szerelem alatt.

A kik ehhez elégnek tartják a házias, családos életet s egy elég csinos, egészséges asszonyt, azok csak a legritkább esetekben ábrándulnak ki. Vannak azonban, a kik többkevesebb idealizmust is akarnak, pl. nagyfoku sympathiát, sok gyöngédséget, igaz és tartós barátságot, a szerelem bizonyos állandó hevességét, valamennyi kölcsönös féltékenységet stb. stb. — a szerelem megannyi füszerező elemeit.

Egyik másik a sok elem közül mindig hiányzik, s a többiek is minden embernél más és más arány szerint vannak a szerelem fogalmába összevegyitve.

Innen van a szerelmeseknek ez a sokféleségе, a mely egészen a végtelenségig terjed. Minden ember másként szerelmes és szerelmének vagy a jellege, vagy a foka különbözik a többi ember szerelmétől.

Az igazi szerelem csak nagyon lassan nő; előbb egyik, majd a másik eleme nő ki a szivben, s idő kell, mig annyira megsokasodnak, hogy már megalkotják a szerelem fogalmát. Eddig a pontig csak csupa sejtés az egész. A kis Miette szerelme is teljesen öntudatlan volt, ez a paraszt leány nem gondolt soha arra, hogy vajjon szerelmes-e Silvérébe vagy sem, s igy a vonzalom egész észrevétlenül nőtt szivében, mig egyszerre csak szerelemmé lett. S a megérett szerelem csókját rögtön megérezte.

Odáig jutottunk, hogy a csókot már-már detronizálják. Kicsinylik, s ideális dolognak tartják, regényben s pikáns novellákban pedig csupán a bün szimbolumának. Pedig nem igaz, — a csóknak ma óriásibb physiologiai ereje van, mint valaha, s az első szerelmescsóknak a tulfinom idegzetü modern nő életében rendesen igen nagy szerepe van. Pl. a legtöbb hiszterikus nőnél az erény és a csókolódzás a betegség szülőoka. Egyik a másik nélkül semmi, de a kettő együtt képes megrongálni az idegrendszert.

A „demie vierge“-ek mind vagy hiszterikusok, vagy azokká lesznek. Csak egy orvos tudhatja igazán, mennyi testi és lelki betegség származik az ideális szerelemből, ha a vágy és a fantázia féktelenül dühöng a lélekben. Pedig igy van ez a legtöbb esetben. A szerelemnek korlátai a társadalmi törvények, de ez ideális szerelmet nem korlátozhatják, az egyik fél egyedül tehet a mit akar emésztheti lelkét, testét. A sáppadt arczok, sötét karikák a szemek körül, a megremegő ajkak, gyakori főfájások, s a lehangolt kedély megannyi csalhatatlan jelei az ideális vagy viszonozatlan szerelemnek.

A kis Miette pedig ki tudja, talán éppen ugy járt volna, mint a többi paraszt leány, ha még egy hónapig él. Ahol — mint a szerelmeseknél — a hangulat hullámzásaitól függ minden, ott mindig a véletlen az ur. Igaz, vannak az erénynek is Herkulesei, csakhogy olyan kevesen vannak, hogy nem hisz a létezésükben senki.

Vannak egyes városok, ahol a társadalom annyi szabadságot enged a nőknek, a mennyit csak akarnak. Ezek a városok aztán

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A gyáros igénybe veszi az állami rendbiztositó intézményeket, a hadsereg a rendőrség mind az ő érdekét védi az igazságszolgáltatást ő veszi leginkább igénybe, a társadalmi rend védelme s különösen a vagyon védelme kevés vagyonos egyén javára szolgál inkább mint a tömeg javára jogos tehát, ha mindezekért a szolgálatokért a tőke ura, a gyáros nagyobb ellenszolgáltatással járul a közintézmények föntartásához A véradót is a tömeg fizeti mig a tőke tulajdonosai számban csekélyebbek lévén ahhoz csak elenyészően alacsonny százalékkal járulnak. Mindezeknél fogva méltányos, hogy a nagy vagyon az eddigi aránynál sokkal nagyobb arányban legyen megterhelve közadóval. Ezáltal a tőke hozadéka annyira igénybe volna véve, hogy a kamatok ujabb tőkésitése — mely mint fentebb kimutattuk, romboló hatásu — mégnehezittetnék.

Szabályozandó fontos kérdés még az öröklés is. A halállal megszünik a vagyon, de törvényeink mégis érintetlenül hagyják a hagyatékot.

Mindenütt panaszkodnak a nagy vagyon és a nyomor között tátongó ür miatt, de sehol sem tesznek semmit ezen ür áthidalására. A nyomor nagy, de okát nem kutatják: a munka már nem termi meg gyümölcsét; a kis vagyon pusztul; a proletáriátus növekszik, mégis tétlenül nézzük a tőke rombolását.

Sokan a hadsereg igényelte költségeknek tulajdonitják az elszegényedésünket. Ez azonban csak részben áll. Igaz, hogy a hadsereg leszállitásával sokat lehetne megtakaritani a megtakaritott összeggel az állami adóságot lehetne törleszteni, ebből kifolyólag utóbb kevesebbel kellene adózni, de a hadsereg leszállitására ma még gondolni nem lehet mert nincs messze az idő, amikor a hadseregre épen a társadalmi rend, a vagyon megvédésére lesz szükség, a sociáldemokraták felforgató türekvésével szemben.

A nyomoruságos közgazdasági helyzeten csak nagyszabásu reformmal, a tőke uralmának megszüntetésével és a munka védelmével lehet segiteni. Meg kell adni a termelő munkának az őt illető munkabért, az államhatalmat pedig közgazdaságilag helyes alapokra kell fektetni és meg kell menteni attól a függéstől a melyben jelenleg a tőkével szemben van.

Ez legyen czélunk a mig nem késő,
Népünk szorgalmas, kitartó és nyomorában is hü, de nem azért vérzett szabadságáért, hogy nyomorban éljen.

Siessünk a reformokkal. Az idő rövid
Azt mit Massow, e német nemzet szorgalmas fiainak ajánl jó lesz ha megfontoljuk, mi is mert ha sokan azt hiszik is, hogy a rémlátás nálunk még nincs helyén, ezeknek azt feleljük, hogy igaz. De nem kevésbé igaz az, hogy ugyanazon az uton vagyunk, a melyen haladva, a nagy német birodalom a társadalmi forradalom lejtőjére jutott.

A pécsi katasztrófa.

A borzalmas robbanásról ma a következőket közölhetjük:

A katasztrófa sebesültjeit magánházakhoz és három kórházba szállltották a sebesülteket. Aidinger János polgármestert szállitották a kit a robbanás a város kapájában ért. A nyomás földhözcsapta a polgármestert, minek folytán keze lába megroncsolódott s az üvegszilánkok tenyérnyi husdarabokat téptek le arczáról. Oberhammer Antal életveszélyesen megsérült a fején és combján. Lábát még a délután folyamán amputálták.

A piaczteret elboritó vértócsából vették ki az életveszélyesen megsebesülteket. Mayer és Petrovics **mészárosokon halálos sérüléseket ejtettek az üvegszilánkok**. Fulmer Ferenczet. Kind Pált, Horváth Istvánt, Légrádi Jánost, életveszélyes sebesülésekkel vitték a korházakba. Három kórház alig tudta befogadni a sebesülteket.

A sebesültek közt számos katona is van, a kiket a katonai korházakba helyeztek el. Több baka közlegény és Robinos káplár sulyos sérülést szenvedett.

A legerősebben sebesült meg Köszl János a felrobbant füszerkereskedés tulajdonosa. Élet s halál közt vergődik a korházban **testéről véres husczafatok lógnak**. Aligha éri meg a reggelt.

Különben már eddig is több halottja van a szerencsétlenségnek: Vári Anna cselédléány s egy tizenhárom éves leányka, a kik épp vásárolni voltak a boltban, mikor a robbanás történt; aztán Quering József boltosinas, Debreczeni üzletvezető s egy **felismerhetetlenné égett vevő.**

A robbanástól a piac-téren álló lovak megbokrosodtak és számos embert elgázoltak Köztük sulyosan megsebesültek ezáltal: Ludvig Ferencz tiszti orvos és Borsy tanitó fiacskája.

A délután megejtették robbanás szinhelyén a birói szemlét Zsolnay főügyésze vezetés alatt. A vizsgálat alkalmával kiderült, hogy a füszerkereskedésben a Wertheim-kassza alsó fiókjában **husz kilogramm lőpor és dinamit volt elrejtve** és valószinüleg Köszl János egy eldobott égő szivarja okozta a rohbbanást. Maga a Wertheim-szekrény **millió darabra szakadt és a vasszilánkok is számos sebesülést okoztak.**

Pécs, jul. 31.

Az egész város még a tegnapi katasztrófa behatása alatt áll.

Csak most mikor kedélyek nyugodtabbak, tárul az esemény egész borzastóságában elénk.

Ma délelőtt megejtették a három hulla boncolását és a vizsgálóbiró átvette a szakértők irásbeli nyilatkozatát, melyre a vizsgálat folytatását fölépitik.

Ujjabb halálozás eddig nem történt de hat sebesült életveszélyes állapotban van. Aidinger polgármesterhez az ország minden részéből érkeznek tudakozó táviratok és egyik kérdezősködő a másik kezébe adja a kilincset A beteg állapota kielégitő, láza csekély és ma felváltották kötéseit. Látogatókat nem bocsátanak a beteghez.

Kolozsvári polgárság adója.

(Folytatás.)

Tárgyalás augusztus 6-án,

Bethlen-kert-utcza.

Szalma József 20 frt.

Szentpéteri-utcza.

Szathmári István fazakas 14 frt. Özv. Orosz Andrásné libaölés eladás 13 frt.

Alsó-kereszt-utcza.

Jakab Lajos asztalos 17 frt. Albert József ácsmester 11 trt 50 kr. Ifj. Régeni Gy. mészáros 57 frt 15 kr. Özv. Molnár Dánielné pogácsasütés 8 frt 20 kr. Batiz János szódaviz gyáros 13 frt 80 kr. Moldován Miklós földbérlet 75 kr. Kelemen Ferencz csizmadia 17 frt.

Felső-kereszt-utcza.

Pásztor Jánosné szülésznő 9 frt. Muntyán Sándor fodrász 25 frt 95 kr.

Postakert-ntcza.

Ifj. Berta Mihály és Klősz József szobrász 72 frt. Kővári Mihály ügyvéd 64 frt. Szmrecsányi Mátyás asztalos 16 frt 20 kr. Lászlófi Jánosné sz. Bányai Pepi tejcsarnok, kávéméres 19 frt 60 kr.

Baromsor-utcza.

Szepesi Lajos biztositási vezérügynökségi jutalék 164 frt 22 kr. Földvári Ágnes kávémérés 24 frt 15 kr. Rosenfeld Dávid korcsmáros 23 frt 43 kr. Hermau Efrain varrógép és biczikli raktár 37 frt 7 kr. Nachmanovics Zsiga, (Szüsze) férfi szabó 13 frt. Özv. Pataki Jánosné bor és sör mérés 36 frt. Bergner Mór börkereskedő 90 frt 60 kr. Hecht Adolf korcsmáros 26 frt. Mike Péter korcsmáros 30 frt 20 kr. Mike Péter egyesfogatu bérkocsis 12 frt. Fekete Demeter czipész 13 f. 6 kr. Berkovics Jakab gabona alkusz 13 frt. Letyerma Mari gabonaárálás 9 frt 25 kr. Kirscher Traugott fodrász 21 frt. Balog János népzenész 22 frt 60 kr Szénási István vendéglő bormérés 25 frt 55 kr, Bódó István tagositó mérnök 43 frt. Dautlich Józsefné vendéglős, kávéház 49 frt. Benedek Sándor korcsmáros 27 frt Végh Lajos vas, füszermagkereskedés, dohányárulás 71 frt. Blédy József szatócs bor árulás, dohány árulás, só árulás 55 frt. Pap Mari fodrász 15 frt. Péter Ferencz czipész 14 frt. Koppándi Márton fodrász, 30 frt 50 kr. Brikl János zsemlézs 37 frt 40 kr. Badai Ignácz 30 frt 40 kr. Iványi György nyerges 16 frt 30 Lázár Áron férfi szabó 15 frt 80, Jakobovics Emmánuel bizt. int. ügynök 28 frt. özv. Szabó Sándorné szatós italárus, dohányárus 20 frt, Erkedi Sándor tüzifa kereskedés cséplőgép, kosztadás 40 frt Dicsi Ferencz népzenész 9 frt 50 kr. Salamon Vilmos népzenész 10 frt. Dézsi István bor, sör, pálinkamérés 37 frt 63 kr, Vaith örök. Bélteki Aladár szatócs italárulás dohányárulás 20 frt 50 kr. Lakatos Andrásné kéjhölgytelep 17 frt 50 kr. Berkeszi Jánosné pálinka árus 7 frt 25 kr. idb. Weisz János népzenész 12 frt. Adler Ignácz terménykereskedés 10 frt. Albert Herman vendéglős bor sör, pálinka 20 frt 50 kr.

(Folytatása következik.)

Fürdőző világ.

Kolozsvár, aug. 1.

Egész világ fürdik. És a szemérmesen megzavarodott Nádas patakának épen ugy meg van a maga publikuma, mint a világhirü fürdőknek. És a Diána-uszodának ugy meg van a maga typikus alakja, mint Karlsbadnak. És Ostende akármilyen hires legyen, még sem sülyed el szégyenében a Zabulikok hazájában lévő Kolozsi sóstó, melynek tenger-szinét is meglehet adni, ha partján kék palából tésztát gyur a kolozsi gyerek. És ha Osztendének van Tisza Kálmán személyében egy politikai generalisa, Kolozsnak is van a Nagy Gyuri személyében egy seprető kapitánya. — Ischl fejedelmi vendégét nem irigyli meg a kis Zugó, mert barna alkonyat táján szellőspongyolában olympusi istennőkként lubiczkolnak tajtékzó habjaiban a varró-kisasszonyok.

Az adriai tengernek nincs külömb czápája, az egyiptomi Nilusnak nincs hatalmasabb „Jónás"-a mint a látogatott Diánának, melynek magas trambulinjáról elszántan zuhan alá egy-egy emberszőrnyeteg, hogy a következő pillanatban, nagyokat fujva vágja fel fejét a hullámzó uszoda vizszintjére.

A hüvös árnyu füzekkel szegélyezett Nádas partján annyi élvezettel fetreng üres óráiban a napestig falak közzé préselt beamter, hogy fele is sok volna annak, a ki a Riviera, vagy Abbazia rózsa erdeiben a megunt gyönyör sokaságától környezve, öngyilkossági eszmékkel tépelődik.

Miért költene többet viszonyaihoz képest Karlsbadban az amerikai ültetvényes, mister Cobaddy, mint a mértékhitelesitő fürdőjében 5 kr. ántreval a tokánypárt feje; a rettenetes Zika. Áfrika partjait nyaldosó világ-oczeán hullámaiban az indusok törzséből nem fürdik különb barna legény, mint Csonthegyen, ha könnyü fogatján ki röppen Kolozsvár város gazday hivatalából a hetyke olajbarna gazda.

És a merre, és a meddig ellát a szem, a hol csak hullámzik egy folyó, a hol tesped egy tó, a hol csörgedez egy patak, mindenütt fürdik a kánikulai melegtől összefüledt ember.

Az uszodák szüzvizét a délelőtti órákban a nők foglalják el. Ifju nymphák szende pirulással, karcsu amazonok villogó szemekkel, szétterült Xantippék hosszu nyelvekkel. Az urak ilyenkor átfülledt irodákban poros akták felett szunyadoznak, izzadnak és nagyokat fujnak, mondván:

— Fü de kutya meleg van!

A fürdőkben azonban jó kedv uralkodik. Viaszos vászonból készült kalap alá szorul — a költők által is sokszor megénekelt — tébolyitó, hullámzó hajfonat és a legdivatosabb fürdő ing vagy fürdő nadrág a kecses bluzzal rásimul az ingerlően szép termetre, — nehogy illetéktelen sunyi tekintet lopja rá magát és megrabolja a féltett asszonyi bübájt. A szőke viz vidám loccsanással folya körül a fehér nyakat és nedves hüsével a rózsaszinü bőrre tapad. Fecske ne röppenjen el most az uszoda felett, — vércse ne vijjogjon a levegőben és arczátlan kiváncsisággal ne szálljon kopott varju a közeli jegenyefára.

Az uszó Diánáknak tán mithologiai ősük jut eszébe, és az a vadász, ki a fürdőző Diánát leste meg, mely kiváncsiságáért aztán kinosan lakolt, mert a haragra lobbant istennő szarvassá változtatta és saját kutyáival tépette szét . . .

A mai istennők a hasonló kéjvadászt okvetlenül verébbé változtatnák, hogy a vércse falja fel, mivel ma már törpébb a kor s a büszke szarvasok helyén verebek ütöttek tanyát . . . .

Délután már megszünik a fürdők poézise. Unalmas, prózai férfiakra kerül a sor, a kik ott is politizálnak, üzletet kötnek, pipáznak és köpködnek.

A viz szinte haragosan lóbálja magát ide-oda Felületén papirszelet k, falevelek uszkálnak és locscsanása olyan lusta, olyan monoton, mintha elálmosodott volna, vagy mi ő is fürdeni kivánkoznék a fekete tenger lámaiban.

(t. p

MINDENFELE.

Kolozsvár, augusztus

Matyi.

Ez a czime uj angol regényünknek, nek közlését lapunk **mai** számában **kezdjük** Ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

Augusztus 1-vel

uj előfizetést nyitottunk lapunra. Egyuttal kérjük azon t. olvasókat, a kik ez évnegyedre szóló előfizetési dijjukkal hátralékban vannak, veskedjenek azokat postautalvány mielőbb megküldeni.

— **Uj járda**. A Trencsintér lakói őszinte és nagy örömük van, mert elkészült a pompás gránit járda. Valóban örvendetes dolog, ha utczáink javitásáról adhatunk hírt mert a kényelmes közlekedés, belvárosi tereten elengedhetetlen kellék. A trencsintéri járda a kivánalmaknak teljesen megfelel, mi megelégedve konstatáljuk, hogy épen lapunk felszólalása következtében a vállalat sietett nagy munkaerővel a lakosság megelégedésére a lehető leggyorsabban kiépíteni. Igazán óhajtandó volna, hogy minden jó irányban vett utvonal ehez hasonló jó munkával és gyorsasággal épülne ki.

— **A kolozsvári szintársulatnak** Nagyváradon való vendégszereplése, mint tudósitónk irja, nem fog valami fényes eredménnyel végződni. A telt házak olyan ritkák, mint a fehér holló, pedig Megyery, a direktor mindent elkövet, hogy a repertoire változatos az előadások preczizek legyenek. De hiába kiállitás minden pénzt Pestre vonz.

— **A Magyar Spárta harcza**. Kuncz István, az ereklye muzeum őre, és a 48-as Történelmi lapok szerkesztője derekas és ismerésre érdemes munkát végzett, a mikor Háromszék önvédelmi harczának történetére tartozó igen becses adalékokat egybegyűjtött s azt egy csinos füzetben kiadta. Az érdekes mü ma került a közforgalomba, s a szerző azt Bedő Albert államtitkárnak, mint Háromszék megye szülöttjének ajánlja. Tán nem kell mondanunk, hogy Háromszékmegye csinosies székelynépe csodákat müvelt s a szabadságharcz lefolyására nézve döntő szerepet játszott. A többi részektől elszigetelve, fel tartotta magát Heydtet megverve, Bra fenyegette. Ez a kis megye tizenkétezer honvédet czost állitott ki, ágyukat, löport, lövegeket gyártott s hősiesen kitartott, mig Bem nem érkezett.

Háromszék e csodával határos hősi magatartásáról még nagyon kovés az összegyüjtött, irott részlet. Háromszék harczának két kiváló embere: Biró Sándor, honvéd százados és Macskási Antal százados ezelőtt 22 évvel vállalkoztak ez adatok összegyüjtésére. Mindkettő elhalt, mielőtt megkezdett tervüket folytathatták volna. A kolozsvárt megjelenő „Történelmi Lapok" szerkesztője most gyüjtögeti azokat az adatokat, mik e két férfiu halála után itt-ott felfedezhetők. Az összegyüjtött anyag egy részét „Adalék Háromszék önvédelmi harczának történetéhez." czimen egy kötetbe foglalva kiadta. Fontos e mü 13—18 lapján levő névsor. Itt Háromszék kiválóbb szereplői vannak megnevezve s ezektől illetve ezekre

---

hiresek országszerte, s a házasulandó fiatal emberek mamái egyre hangoztatják: „Fiam, csak ebből a városból ne házasodjál! Mert az asszeny legtöbbször olyan, minővé őt a közvélemény formálja. Ahol sok az u. n. patricius család, ott sokkal több az ideálnak való nő, mint az ujabb városokban, a melyeknek lakossága évtizedről-évtizedre teljesen megváltozik. A gentry- és a régi polgári családok már csak azért is jók, mert bizonyos zártabb társaságot alkotnak, amelybe kritika nélkül nem fogadunk be senkit.

S nemcsak a társaság de a klima is nagyban hozzájárul a szerelem jellegének formálásához. A franczia nő nem ugy szerelmes, mint az orosz, s a norvég népek halvány arczu, de lelket égető szenvedélye mennyit külömbözik az arab nő lusta és akarat nélkül való szerelmétől!

A modern fogalmaknak megfelelően a társadalom a nő részéről a házassághoz sokkal többet kiván, mint a másik féltől — nem kevesebbet, mint az abszolut erényt, és hiába Dumas és Sardou minden erőlködése, a társadalom nem hogy a kaméliás hölgynek, de még egy Fernandenak sem tud megbocsájtani soha. Ha csak egyetlen sötét pont van a nő multjában, a társaság felkutatja, s igaz szerelemre képtelennek nyilvánitja őt. Ebben van is valamennyire igaza a társadalomnak, mert e tekintetben csakugyan szükség van a legszigorubb rend szabályokra — csak az a kár, hogy a másik felet, a férjet ugy sem nem korlátozzák, s a férfi-jelöltől nem kivánnak éppen semmit. Tolstoj Kreutzer-szonátáját világszerte megbámulták, mindenki érezte azt a nagy hatást, melyet az e müben foglalt igazságok a közvéleményre gyakoroltak, de a tételekből mégsem fogadott el a társadalom semmit. Björnsont meg éppen kinevették, mikor egy pompás kis drámában („A keztyü") egyenlően szigoru morált követelt mindkét féltől. Ez esetben persze egy országnak sok volna egyetlenegy anyakönyvvezető is.

A szülők házassági politikája nagyban hozzájárul e ferde állapotok előidézéséhez. Azok a szerelmes leányok, akiket hozzá kényszeritenek valami „jó parthie"-hoz, csak a legritkább esetben lesznek erényes asszonyok, s csak szaporitják az agglegények számát, akiket példájukkal elriasztanak a házasodástól.

Különben felesleges is szerelemről irni. Hiszen annyi szerelmet látunk uton-utfelen, az esetek olyan tömegét, s egyik másikunk annyi szerelmet átél, hogy talán minden ember képes volna kötetekre való anyagot elbeszélni azokról a szerelmekről, melyeket ismer.

Matyi.

— Angol regény. —

Forditotta: AMICA.

I.

— Mira, Mira! — Várj egy pillanatig — jöjj vissza!

E kissé orr-hangon mondott szavakat egy magas, csinos arczu és jól öltözött fiatal nő mondta. Egy félig különálló, ujdonat uj villának a kis verendájában állott és olyan hangosan kiáltott, hogy a huga, a ki aszfaltozott uton oly gyorsan haladt, a hogy kis lábai birták — meghallja.

De Mirának nem volt hajlandósága az engedelmességre. Csak megállott, megfordult ugy, hogy szembe legyen a házzal és a türelmetlenség árnyalatával válaszolá:

— Mi az? Mit akarsz?

— Jöjj vissza! ismétlé a másik és parancsolatát hangjának az emelkedésével s kezének a visszahivó integetésével igyekezett nyomatékosabbá tenni.

A leány lassan, kedvetlenül és egy hosszu sóhajjal tért vissza.

— Mi van abban a kosárban? kérdé Inglis kisasszony, midőn Mira pár lépésnyire áll tőle.

— Csak nehány szál virág Cox Polinak, válaszolá Mira kissé daczosan, a kosár tartalmát megmutatva.

— Oh, jól van, látom, hogy csak közönséges virágok! jegyzé meg Inglis kisasszony helyeslő hangon. Mert nem engedhetem meg, hogy pártfogoltjaidnak a gerániumokból szaggass; és nem helyeslem, hogy ilyen hőségben a beteg gyermekeket menj meglátogatni. Ez nem szép tőled és kimélettlenség iránt; a szegények között a ragályos betegségek napi renden vannak, és a baczillusokat haza hozhatod hozzám.

Alig hiszem, hogy a lábtörést elkapjam válaszolá Mira ajkainak olyan görbülésével, mi egyaránt jelenthetett megvetést vagy mosolyt.

— Kérlek ne menj részletekbe!

És, ha a legcsekélyebb tekintettel vagy a bőrödre, jöjj be a verandába, a helyett, hogy az égető napon állasz.

— Köszönöm a figyelmedet, de nem kivánok bemenni.

És most, miután meggyőződtél róla, hogy a virágházat nem raboltam meg, reménylem, hogy folytathatom az utamat?

— De nem abban a ruhában, édesem, kérlek jöjj be! mondá Inglis kisasszony, — majd nem kérő hangon.

Olyan gyürött a ruhád!

Te nem olyan féle leány vagy, a ki mosó ruhákat viselnet; a második nap már ugy áll rajtad mint ha legalább egy hétig viselted volna!

— Ejnye, ejnye! — mondá Mira sohajtva;

És én azzal hizelegtem magamnak, hogy csinos vagyok! Bizonyos, hogy a függő ágy tett ilyen csuffá; de azért nem öltözöm át — mondá határozott hangon.

Inglis Emma nagyon jól ösmerte azt a hangot: tehát nem erőltette a dolgot, meg elégedett azzal, hogy a testvére rózsa szinü ruháját lehuzogatta, kisimogatta a csinositását bevégezve nyájason azt mondá.

— Legalább annyit megtehetnél, hogy egy tissztességes kalapot tegyél a fejedre.

— Nem én, nem teszek, mondá Mira röviden; aztán kijavitotta magát, azaz ugy értem, hogy ez a kalap elég tisztességes.

Tudod-e hogy Harry mit mondott tegnap róla? — kérdé Emma és ajkait felbigyesztve szánalommal nézett a hugára.

— Kétségtelenül valami lesujtó vagy megsemmisitő valamit, — mondá Mira nevetve a mint a kis tükör elibe lépett mely az esernyő tartó felibe a falra volt akasztva s fehér reczével szegélyzett s mezei virágokkal bőségesen diszitett Zulu kalapját megelégedéssel szemlélte.

— Ugy biz a, — válaszolá Emma baljóslatuan rázva a fejét. Egész komolyan azt azt mondta, hogy soha, és semmi sem tudná reá birni, — hogy egy olyan lánynak tegyen házassági ajánlatot, a ki ilyen ocsmány kalapot visel, máskülönben bár mily kedvesnek találná azt.

— Soha ilyet! — Ki hitte volna! — kiáltja Mira csufondáros hangon. Ugy, tehát ha ezt a kedves, — ócska kalapomat viselem, soha, de soha sem dicsekehetem azzal hogy egy olyan jeles orthodox és tisztességes szeretőm legyen a milyen Clark Hes Esquire! Oh, édes, drága, ócska Zulum, mi ez ideig soha sem álmodtam, hogy kopott szegélyzetedben és szinehagyott virágaidban minő védelem van! Emma, te engem az elhatározásra birtál, hogy hátra levő éveimben mindig ezt a kalapot viseljem.

— Oh, nagyon jó mókát csinálni belőle mondá Emma basszusan, — de te nagyon jól tudod, hogy Harry, — ámbár egy kis különös a női öltözék megbirálásához ért!

— Tudom, hogy a te öltözeteddel mindig megvan elégedve — válaszolja Mira mosolyogva. És, miután te vagy a jegyesem, nagyon helyes: de arra nem számithat, hogy az én szoknyáimat is ugy szabályozza, mint a tiedet.

— Oh, édes mily minden fogyatkozás nélkül való borzasztó tökéletes házaspár lesz belőletek! Gyürődés és pecsét nem lesz az arczán, háidon, egy szál hajatok sem mozdul ki a rendes helyéből, a burján ösmeretlen növény lesz a kertetékben, egy mákszemnyi por nem lesz a házatokban! De ne kivánd tőlem, hogy hozzátok menjek és veled lakjam; tudom, hogy mindent rendetlenségbe hoznék. Ez a természetem.

— Helyesebben mondva a lustaságod — jegyzé meg Emma nyugodtan. És vagyok ban Mira, ideje volna hanyagságodat elhagyni és több gondot forditanl az öltözékedre. Fogyolaságod Harryt még jobban bosszantja mint engem; és önkényt értetődik, hogy férjhezmeneteledig velünk fogsz lakni.

— Férjhez menetelemig! mondá Mira szemöldökeit felhuzva. Mily borzasztó, senki sem bomlik utánam, mai napság oly sok leányt hagynak pártában.

(Folyt. köv)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

két hazafi adatokat kért, mik hogy beérkeztek-e, nem tudható. Egyedül Biró Sándor készitette el a háromszéki eseményekről naplóját. Ezt iratai között kéziratban megtalálták s közli is a kötet. Macskásiról is történeti szempontból fontos adatokat találtak e könyvben. Ez adatok közreadásának czélja az, hogy a még élő háromszéki egykoru szereplők a hézagokat kiegészithessék. Nagyon ajánljuk ez értékes adatokat tartalmazó füzetet olvasóink figyelmébe.

— **A kolozsvári polgári dalegylet** a tornaviró-intézet szép kertjében holnap délután tánczczal egybekötött dalestélyt rendez. — A mulatság még napvilágnál fog kezdődni s tartani fog a következő hajnal hasadásig. Az estély iránt minden körben igen élénk érdeklődés nyilvánul.

— **Bányai Sámuelnét** tegnap délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a kolozsvári köztemetőben. A koszorukkal boritott ravatalnál délután 6 órakor vette kezdetét a temetési szertartás, melyet Kiss János r. kath. lellkész megfelelő segédlettel végzett. A temetési menetben Kolozsvrá iparos kereskedő és honorácziór osztálya nagyszámban volt képviselve.

— **A Ferenczrendiek ünnepe.** A Ferenczrendi szerzet kolozsvári óvári templomában holnap délelőtt ünnepélyes istentisztelettel fogja a rend megalapitója Porciuneula Szent-Ferencz napját megülni.

— **A zsobokiak segélyezése.** Schuller Lina urnő Kolozsvárról ma 1 frtot küldött be hozzánk a zsoboki károsultak javára, melyet rendeltetése helyére juttattunk.

— **Képviselő választás.** Tudositónk irja: M.-Vásárhely városában habár a választási mozgalmak nem is indultak meg nyilvánosan, azért az irányadó körökben már elintézték a két kerület jövő sorsát. Lukács Bélát nem bántják, de Bethlen Gábor gróffal szemben Bernárdy György gyógyszerészt léptetik fel függetlenségi párti programmal.

— **Vadász évad.** A tulajdoaképeni vadász saison ma veszi kezdetét, mikor is az Alföld rónáin a foglyozás s a bérczes hegyvidéken a zergevadászatok megkezdődnek, mig augusztus közepén a nyulek és fáczánok veszedelme is elkezdődik. Nagyban készülnek e férfias sport hivei az uj évadnak, mely eléggé jónak igérkezik. Az ország majdnem minden részben jól kiteleltek a vadak, a mi legelső sorban annak köszönhető hogy a vadászok és vadásztársaságok évről-évre több gondot forditanak a vadak téli etetésére, bár még mindig egész vármegyék vannak, melyekben a vadásterületek birtokosai és bérlői ezt a gondot a jó Istenre bizzák, a mit igen rosszul tesznek, mert a vadállomány kiméléével s gyarapitásával nemcsak a saját mulattágukat növelik, hanem magának az országnak is igen sokat használnak. Nagyon tévednek ugyanis, kik a vadászatot csak az egészséges mulatság szempontjából fogják föl, mert Magyarország igen jeletékeny kincset bir vadállományában, mely egész Európában még ma is előkelő helyet foglal el, mit legjobban bizonyit a külföldi vadászoknak egyre növekvő beözönlése. Ezt a bevándorlást a magyar vadászok nem szivesen látják mert a külföldiek igen alaposan fölverik a vadásterületek árát de az országra uagy haszon, hogy több száz külföldi vadász igen jelentékeny pénzt költ el évenként Magyarországon. A magyar vadászok száma is évről-évre szaporodik, mint az a vadászati- és fegyver-adó növekedéséből látható.

— **Tordán** időzik az öreg Brassai bácsi hazánk ez idők szerint legkiválóbb tudósa. Chester Ferencz dr. amerikai tanár, ki mint tegnap emlitettük, egy nagyobb társasággal Toroczkóra indult ma délután, innen holnap Tordára megy, hogy láthassa a magyar tudományos világ Nestorát.

— **A hidelvei**, kőmálalja 21-szám alatti városilag segélyezett kisededóvó intézetben a nyári szünidő letelt és a beiratások Augusztus hó 3-án megkezdődnek: miről az igen tisztelt szülőket ezennel értesitem. Urschitz Anna Gabriela.

— **Panasz** a Kővári telepről. Erről az elfelejtett vávosrészről már sok panasz érkezett be a névtelen de tulnépes utczák elhanyagolt állapota miatt. Az adófizetők egy csoportja küldöttségileg járt ma nálunk s kért, hogy tegyük közzé az alábbi panaszukat. Ugy látszik ez uj városrész laakói még mindig abban a boldog hitben élnek, hogy a hatóságnak fülei vannak a jogos panaszok meghallgatására s akarat ereje a bajok orvoslására. Legyen tehát hitük szerint. A kérés igy szól: „Mintán a postával sok baj van, az utczák elnevezésének hiánya miatt, kérjük az illetékes köröket arra, — hogy az utczák mentől előbbi elnevezését vigyék keresztül, a Herczegovinától a vasut felé vezető utcza a mely a telep főutczáját képezi, valamely történelmi néven nevezendő. Többször olvastuk, hogy a város sok kavics szállitást hirdetett: joggal reméljük tehát utczánk illetőleg településünk kikövezését, mert már a várakozásból is elég volt. A nagy sár miatt a lakások üresen maradnak, a gyermekek gyakran iskolába sem meletnek, sőt az orvos sem látogatja a betegeket. Ilyen miserabilis állapotok mellett kincses Kolozsvár isteni gratiájából a nagy adó mellett jobb létre szenderülhetünk orvos nélkül, a sáros időkben utoljára még a pap sem jön felszentelni eső után. Ha jogos kérésünket a legrövidebb idő alatt nem teljesitik, a belügyminiszterhez irunk azzal a kijelentéssel, hogy az ut stb. efféle adókat kereken megtagadjuk.

— **Holnap** az Angol-királynő szállodában a katona zene játszik.

— **Hangverseny.** A honvédzenekar ma az óvári Kispipa vendéglőben érdekes müsorral hangversenyt tart.

— **Hangverseny Borszéken.** A vigalmt bizottság aug. hó 1-én szombaton a borszéki casinó nagytermében tánczczal egybekötött hangversenyt rendez. A vigalmi biz. tagjai: gr. Bethlen István, dr. Urmánczy Nándor elnökök. Erdélyi József pénztárnok, Szilvásy Zoltán Teleszky Béla jegyzők. Benkó Lajos, Botsánczy István, Csiki Gyula Csiky Jenő, Csiky Tivadar, Dobreunu Mihály, Dudutz János, ifj. Éltető Albert, Florián K., Kerekes Béla, Kopacz Béla, Köllő János, Lázár Gerő, Dr. Lázár János, Lázár Milkós, Miklósy Jenő, Nagy Dezső, Nagy Miklós, Nagy Tibor Návay Bogdán, Novák B. Zoltán; Nyegrutz Kristóf, Dr, Révay László, Schier Aladár, dr. Szilvássy János. ifj, Vikol Antal és Weiner Jeremiás vigalmi biz. tagok. Az érdekes hangverseny müsora következő: 1. Poëme d'amour par Adolpht Heuselt. Zongorán előadja Benedikty Alexandrine k. a. 2. Magyar népdalok énekeli Vikol Rózsika k. a. 3. Rachel Siralma (melodrama) előadják, Urmánczy Lenke és Teleszky Miczi k. a. 4. Magyar népdalok énekli Dr. Barducz Gyula. 5. Szavalat alőadja Dr. Kaddebó Ferencz. 6. Kettős a Kunok czimü dalmüből Császártól, éneklik Dr. Kovács Pálné urnő és dr. Klein Gyula; zongorán kiséri Teleszky Miczi k. a.

— **Gyilkosság Lunkán.** Tudositóink irja: Folyó hó 26-án, vasárnap éjjel 11 és 12 óra közt, eddig ismeretlen tettes agyonütötte Csatán Ilia lunkai lakóst. A tett oka valószinüleg bosszu volt, mert az eddigi vizsgálat sem lopást sem pedig annak kisérletét fennforogni nem látja. A gyanu egy ellenségére esik, ki a kiszállott bizottság előtt álibijét ellentétes állitásaival beigazolni nem tudta. Erősiti a gyanut a lunkai korcsmáros azon vallomása, hogy a gyanusitott késő ig ott pálinkázott. A nyomozás és vizsgálat erélyesen folyik.

— **Dr. Wekerle nem szabadkőmüves.** A „Magyar Estilap" mult hétfői száma azt a kombinácziót közölte, hogy a magyarországi szabadkő-müvesek, az Ivánka Imre halálával megüresedett nagymesteti állásra dr. Wekerle Sándor v. bels. titk. tanácsost fogják megválasztani. Dr. Wekerle most e kombinációt megcáfolja, a mennyiben a félhivatalos „Bud. Tud." utján a leghatározottabban kijelenti, hogy ő nem is tartozik a szabadkőmüvesség kötelékébe. Miután ennek ellenére egyik laptársunk mai számában azt irja, hogy de igenis, dr. Wekerle Blitzweiss Jakab álnév allatt mégis csak tagja a szabadkőmüvessének, a kispesti fogadalmi-templom épitésére alakult bizottság táviratilag fordult dr. Wekerle urhoz ujabb felvilágositásért, a ki nyomban azt válaszolta, hogy ő sem a maga neve, sem álnév alatt nem tagja a szabadkőmüveségnek s kijelenti azt is, hogy ellenkező esetben nem fogadta volna el a kispesti fogadalmi-templom épitésére alakult országos bizottág elnöki tisztét.

— **A Vaskapu megnyitása.** A Vaskapu környékén nagyban készülődnek a megnyitási ünnepségekre, a melyeknek részleteit most állapitják meg. Az ujabb megállapitások szerint az orsovai állomáson Krassó-Szörény vármegye főispánja fogadja a királyt. A megnyitásra leutazó notabilitásokat az orsovai előkelő családoknál szállásolják el, mert az ottani szállodák nem alkalmasak — annyi vendég befogadására. A Vaskapu megnyitásához a „Körös"-monitort leküldik Orsovára, a hol a monitor képezi a megnyitásnál a katonai diszkiséretet s a monitorról adják majd az üdvlövéseket.

— **Fütyülő hölgyek.** A fütyülés nálunk nem tartozik a női foglalkozások közzé. De az amerikai nők között főként lakodalmak alkalmával ez a müvészet divatba kezd jönni. Legközelebb ott egy esküvő alkalmával a mennyasszonynak 12 barátnője egy lakodalmi indulót fütyült el. Londonban is kezd ez a bolond divat tért foglalni, ott-a hölgyek még a szalonban is fütyülnek és pedig zongorakiséret mellett.

— **Csorba Imre.** Olyantól, a kinek katonai szolgálati viszonyban volt alkalma az öngyilkos rendőrfelügyelőt ismerni, a következő sorokat vettük: Csorba Imre, az öngyilkos rendőrfelügyelő 1884 ben került ki a budapesti cs. és kir. hadapród altisztnek. Neve még akkor Standera volt; — azt csak később a honvédségnél magyarositotta Csorbára. A 24-ik vadászszázlóalj első századánál Standera hadapród altiszt példaképe lőn szelid, tisztességes, buzgó katonának. Épen csak a energiából jutott kevesebb a karcsu, hosszu, — igen jó fiunak a kelleténél. Paracsnokai, — hires Baranyay őrnagy és Hennevogel kapitány igyekeztek őt kellően megaczélozni, mert becsülték és szerették, derék tulajdonaiért. A jó praktikus iskola hatása nem is maradt el s Standera, miután a zászlóalj Budapestről Székesfehérvárra került helyőrségbe, igen ügyes és katonás hadnagy lett. De megjött a szerelem ideje s a szentimentalizmusra feletteb hajló Standera családi tüzhely után kezdett epedni. Ez az epedés vitte már a vadászszázlóaljtól át a m. k. honvédséghez. Azt hitte, ott hamarább s könnyebb szerrel házasodhatik. Nevét Csorbára ekkor magyarositá s a pozsonyi honvédhadosztály-parancsnoksághoz került, — mind segédtiszt. A honvédséghez való átlépés csalódást hozott számára. — Látta, hogy a szolgálat itt csak nehezebb, — mint a közönségnél, — de a képzelt előnyökért, melyeket annyi közös tiszt lép át, ide nem várja be. A házasodás, családalapitás itt is csak olyan katonás regulák közt lehetséges, a melyeket ő itt kikerülhetőknek vélt. Érzékeny kedélyét mindez még jobban ellágyitotta. Azután a honvédséget is elhagyva, a fővárosi államrendőrség kötelékébe lépett s megházasodott. Hogy ő a világon minden brutalitásra teljesen képtelen volt, mindenki tudja, a ki ismerte. Viszont ezek előtt valószinünek tetszik, hogy az ő áldott jóságával a durva közrendőrök, a kiket keményen kell fegyelmezni, nagyon visszaélhettek. Az epedő, érzékeny természet, a kétszeres pályaváltoztatás, a csalódottság kinjai, belátása annak, hogy a legujabb pálya sem az ő finom lelkének való — e mozzanatok teszik érthetővé, miért lett ő egy kis hirlapi hühó miatt öngyilkos.

— **Az öngyilkossági okok statisztikája.** A minap Londonban megtartott orvostani kongresszuson Mister Winslow Forbes érdekes előadást tartott az öngyilkosságok okairól. Winslow 7,190 öngyilkosságot tanulmányozott és minden egyes esetben különös gonddal kutatta az öngyilkosság okát. 1381 férfi és 667 nő-öngyilkosról nem tudta kideriteni, hogy mi kergette őket a halálba. Az öngyilkosok legtöbbje szükség és éhinség következtében vált meg az élettől, családi viszályok, anyagi veszteségek és megsértett becsvágy — utóbbi nőknél gyakrabban, mint férfiaknál — számos esetben okozták az öngyilkosságot. Reménytelen szerelem azonban a 7190 közül csak 97 férfinak és 157 nőnek okozta halálát. Embergyülölet miatt 3 nő és 3 férfi végezte ki magát.

— **Menyibe kerül egy kanári madár.** Németország tudvalevőleg a klasszikus földje a kanári-tenyésztésnek. Harzi kereskedők évenként legalább százezer példányt nevelnek fel s adnak el a világ minden részébe. Egy kanári átlagos ára 4 márka, jobb énekesekért azonban 40, 50 sőt 100 markát is szivesen fizetnek. A legnagyobb árakat az amerikaiak fizetik a kanárikért. Nem régiben Gould kisasszony, a hires nábob leánya 1000 dollárért (4000 mark) vett meg egy pompásan betanitott kanárit, a madárkereskedő nagyobb gyönyörüségére. A harzi kereskedők évi kanári bevétele, mintegy 250.000 markra rug.

— **Államtitkár a levegőben.** Gromon Dezső, honvédelmi államtitkár, szerdán délután 3 órakor felszállott a Haszmann Frigyes főhadnagy vezetése alatt álló katonai léghajón. A ballon a filatori gáton át a vörösvári-ut felé repült, állandóan 1500 méter magasságban tartózkodva. Solymár környékén a léggömb lassan sülyedni kezdett és 6 óra tájban már 300 méternyi magasságban libeget. Ekkor elhatározták, hogy leszállanak és ezért kötelet velettek a földre, hogy az ott dolgozó munkások ezt megragadják. A kötélhez azonban nem nyult senki. A leszállás azért baj nélkül történt meg és az államtitkár még este Hidegkuton keresztül visszakocsizott a fővárosba:

— **Merész ugrás.** Hanauban egy uhlánus hatalmas ugrással mentette meg az életét. Egy vasuti hidon lovagolt és épen abban a pillanatban robogot feléje a vonat. A katona láván, hogy a helyzet felette veszélyes, lovastól együtt leugrott a vizbe. A ló különben is megbokrosódott a vonattól. A lovas és a ló egy pillanatra elmerültek a vizben, de csak hamar ismét felbukkantak. Akkor a lovas a hidnak egy részébe kapaszkodva, kimenekült a ló pedik szépen, lassan kiusszott a vizből,

Az „Ellenzék" panaszkönyve.

Szerkesztő ur, apám lelkem! Csókolom a kezsét, lábát! Vége a szipséges szigány bandáknak. Lajinak is apad a hasa, — Jancsi sem puffad olyan erősen. Vége van Antal Lajinak, a kicsi Petinek, a Csikainak, a Gucziéknak, — jáj, jáj, vige van az egész pereputtynak. Kámpecz nekünk! Nányi lové, nányi mánró. A malacz-bandákba beleütött a disznó dög. Mind el pustulnak, mióta a naccságos katona uraságok hegedülnek a tekintetes uraknak.

Most már vitéz katona banda uraságok mennek a Nagy Gábor urnál, a Gálos uraságnál, Ács Ferencz urnál, s az Ujvilágnál s a Stadlernál. Kihegedülték mindenünnen a drága csigány naciót! Rugja meg a devlá, kokketirozzon a szemével a holló, a ki feltalálta, hogy uraságoknak vitézlő urak hegedüljenek.

Apám lelkem szerkesztő ur! Még a nagy dobos is lenézi már a czigányt. Még az a csorró is figurázik. Tenném a fejét a láboknál! Otthon sir a rajkó, nincs fejér mánró a puczokban.

Immár csak a „Két ágyunál" szorultunk hegedülni. De kinek lelkem? Ki jár oda? Piszkos népségosz! Nányi kilátásosz.

Jáj, jáj. Kiszárad még a fajtánk is.

Hájká muri mánró
Medárá ákáná?
Inkelká csuelmán
Obák mená dzsánán?*)

Csak ezt a nótát hegedüljük. A tebbit tán el is felejtettük. Nem is jut eszünkbe már vig nóta kenyergem, akkora szomoruság van a szivünknál. Lejárt immár a jó világ, mikor a czigány bomlokára bubás bankót ragasztottak, mikor tejba vajba fürösztöttek, pezsgős borral leöntöttek... Volt akkor becsület, volt lové kántnm kántis! Aj jáj, jáj... Vége már... Szomoru nótája lett a czigánynak....

Kodedikk! Hogy el ábrándosoztam. Upre dzsá! Ne busuliná!

Lesz még lové lakadalom,
Lesz még mánró az asztalon
Hej denero, renore,
Csilivári, csalavári gádzsore!

Maradtam a czigánysornál kezit lábát csókolva.

Herczegovina
Herczeg-primása.

(Nem tudom, hogy hová
Visz a sos engemet,
Hol fogom ezután
Enni kenyeremet?)

As orvos kötelességei.

A bécsi orvosi kamara hosszas tanácskozás után most készitette el azokat, a szabályokat, a melyek az orvosi állás kötelességeiről szólnak, s a melyeket a kamara tagjainak követniök kell.

Az első pont a kolligiálitás, a orvosi állás becsületének s méltóságának nagyrabecsülését mondja az orvosi állással járó első kötelességnek.

A legtöbb viszály az orvosi gyakorlatban onnan ered, mert a közönség az első orvos mellőzésével egy másodikhoz fordul. — Az orvosnak ha tudja, hogy más valaki már kezeli a beteget, nem szabad a meghivásnak engedni — kivéve ha ez sürgősen szükséges. De ekkor is mindenben a másik kezelőorvossal kell tanácskozni. A konziliumban egyenlő joga legyen minden kezelő orvosnak, Ha két orvos a konziliumon nem tud megegyezni, egy harmadikat kell hivni. — A második pont az orvosnak a beteggel szemben való kötelességeiről szól: tiltja a beteget kizsákmányolni, de megfelelő honorárium ot követelni kell, még pedig ennek azonnal kifizetésére kell törekedni. Csakis szegényeket szabad ingyen gyógyitani. Olyan betegeket, kik fizetni tudnak, ingyen rendelésre utalni nem egyezik az orvosi tisztességgel.

Az orvos egy beteget elvállalni csak akkor köteles, ha orvosi segélyre sürgős szükség van.

A 3. pont az orvosnak a külvilágban való állásáról szól. Állásától nem méltó annak az orvosnak a magaviselete, a ki nevét és gyakorlatát ujságokban hirdeti, vagy hirdetteti, vagy a hirdetést meg nem akadályozza továbbá, a ki nyilvános elismerő-, vagy köszönő leveleket intéztet magához, vagy e levelek közzétételét meg nem akadályozza, a ki szemetszuró hirdető-táblákkal akarja a közönség figyelmét magára irányitani.

Tilos továbbá: a kuruzslás titkolása az orvos nevével és személyével, titkos szerekről, szóló bizonyitványok kiállitása laikusok részére, fogtechnikusoknak, masszőröknek és más orvosi gyakorlatra nem jogosult egyéneknek az ajánlása.

Szerkesztőségi üzenetek.

Hazafinak. Sz.-Udvarhely. Vajda Emil felléptetésről mit sem tudunk. Ma ugyan kaptuk a következő sorokat, de nem tudjuk, hogy mennyire felelnek meg a valóságnak.

„A Székelyudvarhely városi függetlenségi és 48-as párt polgárai f. hó 27-én tartott értekezleten elhatározták, hogy a képviselő választás alkalmával Dr. Vajda Emil lapszerkesztőt fogják jelöltül felléptetni.

A kormánypárt erőszakos készülődéseit figyelembe sem véve, lassan de biztos erélyel megkezdi a szervezkedést".

Sz.-Udvarhely, 1896. jul. 28-án.

48-as polgár.

Melinda. Tusnád. A flirt nem egyébb, mint a mikor az ember kaczérkodik asszonynéppel; utczán, vendéglőben, vagy egyébb helyeken.

R—S. Helyt. A szintársulatunk szeptember közepén vagy végén jön haza Kolozsvárra A társulat még nem teljes s most is folynak a szerződtetések.

Polgárnak. Torda. Dr. Pap Samu bizonyára fel fog lépni. Ha az ottani függetlenségi párt idején szervezkedik, ugy könynyen megszabadulhatnak tőle. Hogy a választások mikor lesznek azt talán ma még Bánffy Dezső báró sem tudná megmondani.

X—X. Deés. Hogy miért nem szabad Deésen ezt kiáltani „friss virslit meleget tormát hideget", bizony nem tudjuk. Tessék a rendőrkapitányt megkérdezni.

Nem közölhetők. Szász Domokos halálhire. A kisegitő pénztár részvényel: A Diána uszoda titkai. Nyári szinházban. A rettenetes Pál és mihasznái. Az adópasa Kolozsvár városházán.

Ifj. B. Gy. urnak. Szives ajánlatát örömmel vesszük s kérjük gondoskodni.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék" táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

Függetlenségi párt-szervezkedés a belvárosban.

Budapest, jul. 31.

Tegnap este a Királyi Pál-utczai Szedlácskó vendéglőben a belvárosi függetlenségi 48 as választópolgárok értekezletet tartottak a végből, — hogy a belvárosi függetlenségi 48-as pártot szervezzék.

Kimondták, hogy pártárnyalati külömbséget nem ismerve meginditják a szervezést az egységes függetlenségi és 48-as párt programmja alapján.

Kramer Bernát kereskedő inditványára Árvay Lipót kávés elnöklete alatt több tagu szervező bizottságot küldtek ki. — A kerület függetlenségi vezérférfiait: Polónyit, Preyer Hugót, Mezey Pétert, Hegedüs Károlyt, Némay Antalt stb. küldöttségileg fogják felkérni, hogy a pártszervező mozgalom élére álljanak.

Tüz Szegeden.

Szeged, jul. 31.

A felsővárosi gazdaközönség szérüs telepén ma nagy tüz pusztitott, mely az ott összehalmozott cséplés alatt álló nagymennyiségü gabona háromnegyedrészét fölperzselte.

A kár igen nagy és csak részben térül meg, mert sok gabona nem volt biztositva. A tüzet állitólag egy gőzcséplőgép okozta.

Az angol parlamentből.

London, jul. 31.

Több mint 100 alsóházi tag az összes pártokból a belügyi államtitkárhoz intézett kérvényt irt alá, melyben kéri, hogy Jameson és társai első osztályu foglyoknak tekintessenek.

A kérvény aláirói utalnak Jameson és társai önzetlenségére és arra, hogy már Délafrikában is börtönbüntetést szenvedtek.

Tüz.

Lemberg, jul. 31.

E hó 29-én Uscizieloneban (Buczaczi-kerület) tüz ütött ki, 60 ház elpusztult, köztük a városháza, a csendőrkaszárnya, a r. k. és gör. kath. plébánia.

Emberölés.

Budapest, jul. 30.

Még harmadéve történt, hogy Czompó István munkást egy éjjelen több késszurással elboritva holtan találták meg az utczán. A rendőrség hamarosan kideritette, hogy a tettesek Kiss Károly esztergályoslegény, Slancsek János suszterlegény és Liebe Mátyás — érczöntő voltak, a kik ittas állapotukban támadtak áldozatukra. Mind a kárman a vádlottak padjára kerültek, de mert a megtartott végtárgyaláson egyáltalán nem lehetett megbizonyosodni affelől, hogy ki volt a vádlottak közül az a ki Czómpónak a halálos szurást adta.

Ezért a biróság nem szándékos emberölést, hanem csak halált okozott sulyos testi sértést állapitott meg, s ehez képest a vádlottakat egyformán másfél-másfél évi börtönbüntetésre itélte. A királyi tábla azonban uj itélethozásra utasitotta a törvényszéket s a második végtárgyaláson már az ügy olyan fordulatott vett, hogy a biróság Kist a szándékos emberölésben nyilvánitotta bünösnek és mig őt a 92-§. alkalmazásával ötévi fegyházzal sulytotta, addig a másik két vádlotra sulyos testi sértés czimén, csupán 3—3 havi fogházat mérték.

Ebben az ügyben ma hirdették ki a kir. tábla ujabb itéletét s e szerint a másodbiróság a minősités tekintetében a törvényszéknek első itéletét fogadta el, de a második alkalommal kimért büntetéseket szabta ki, — vagyis Kiss Károlyt szintén ötévi fegyházra, Szlancseket és Liebét pedig 3—3 havi fegyházra itélte.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

Az összes kávékat felülmulja az

Indiai Liliputi-kávé.

1 kiló 2 frt 20 kr., 5 kiló vételnél 10 frt 50 kr. Vidékre bérmentve küldetik. Egyedül kapható:

TIHANYI ADOLF

füszer és csemege üzletében.

(2—10) Kolozsvár.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Árverési hirdetmény.

A maros-vásárhelyi csizma-készitő ipartársulat főtéri 36. sz. alatti egy emeletes háza, melyben van egy szálloda és vendéglőhelyiség, egy nagy terem, (mely jelenleg a kereskedő ifjuság Kaszinó helyisége) és 2 bolthelyiség, mindenik megfelelő mellékhelyiségekkel **1896. évi Augusztus hó 22-én** ezen háznál tartandó nyilvános árverés utján haszonbérbe fog adatni 1897. Május 1-től kezdődő 6 évre.

Kikiáltási ár 3300 frt.

Ha az árverés nem sikerül, nyomban árverés fog tartatni az egyes helyiségekre külön-külön.

A részletes árverési feltételek Andrássy Imre társulati elnöknél előlegesen is megtekinthetők.

Maros-Vásárhelyt, 1896. évi julius hó 23-án.

562. (1—3) **Az igazgatóság.**

Tenyész-állat árverés.

A kolozsi m. kir. gulyatelepen, a telep tiszta vérü magyar-erdélyi fajta gulyájából és tiszta vérü cigaja-fajta juhászatából **folyó évi augusztus hó 26-án d. e. 11 órakor** nyilvános szóbeli árverés utján a következő számfeletti tenyész-állatok fognak eladatni:

30 darab tehén és beüzetett üsző,
8 „ 2½ éves üsző,
10 „ 1½ „ „
60 „ anyajuh és
58 „ jerke-bárány.

Előzetes bejelentésre az árverezés napján d. e. 10 órakor a 95. számu boósi őrháznál megfelelő számban fog kocsi rendelkezésre állani.

Bővebb felvilágositással bármikor készséggel szolgál a telep intézősége.

Posta: Kolozs. Távirda-állomás: Kolozs-Kara.

Kolozs-Puszta, 1896. évi julius hó 30-án.

559. (1—8) **A m. kir. gulya-telep intézősége.**

Sz. 680—1896. 561. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a székely-udvarhelyi kir. járásbiróság 1896. évi 739. számu végzése következtében Dr. Mihály József ügyvéd által képviselt Nagy Miklós javára Sebessy Géza ellen 26 frt és jár. erejéig 189.6 évi márczius hó 13-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján felülfoglalt és 1366 frtra becsült butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbiróság 5322—1896. számu végzése folytán 26 frt tőke követelés, hátr. 25 frt 72 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig, Kolozsvártt, Sétatér-utcza 16. szám alatt leendő eszközlésére **1896. évi augusztus hó 3-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvártt, 1896. évi julius hó 24. napján.

PAP JENŐ,
kir. birósági végrehajtó.

Főtér 19.

Tavaszi és Nyári árúkat

az idő előhaladtáért

beszerzési és minden elfogadható áron

árusitom el.

MESKÓ L.

DIVATÁRÚ ÜZLET

Kolozsvárt, főtér 19. sz.

535. (4—10)

„KÉRŐ GYÓGYFÜRDŐ“

Szamosujvártól csak 10 percznyire, a Kolozsvár—beszterczei országut mellett.

Fürdő-saison május 1-től szeptember 30-ig.

Gyógyforrásai, sós, kénes vizei különösen javalva vannak: a csúznak köszvénynek minden alakjainál, minden idült bőrbántalmak, a görvélyes és bujakóros, valamint minden izomzati és izületi bántalmak, a csontok és hártyáik heveny és idült betegségei, a zsugorodások, merevségek és idült izzadmányoknál; a huzamosan avagy helytelenül használt higany alkalmazása után, a női ivarszervek bántalmainál; belsőleg ivókura gyanánt használva: a garat, gége és hörghurut, alhasi pozsga, gyomor- és bélhurut, aranyeres bántalmak, máj- és lépdaganat, veselob és hólyaghurut ellen.

Ifj. WURSCHER kolozsvári jó hirnevü czukrász és vendéglős kitünő konyhájával, czukrászdájával, hamisitatlan tiszta italaival mérsékelt árak és szolid kiszolgálás biztositása mellett szolgálatára áll a fürdőző és étkező közönségnek.

A teremben egy Ehrbar-féle Concert-zongora van felállitva.

Szállások iránt szóval vagy levél által értekezhetni:

Kérő gyógyfürdő, 1896. évi május hó 10-én.

Dr. ZAKARIAS JOZSEF
fürdő igazgató-orvos és tulajdonossal.

377. (12—x)

Cséplésshez igen olcsó jó tüzifa.

Tölgy és **Cser** (vegyesen.)

Egeresi állomáson egy Waggon 100 métermázsával terhelve 35 frt.

Megrendelhető: BETEGH PÉTERNÉL Kolozsvártt és BETEGH LÁSZLÓNÁL Egeresen.

Szállitás utánvét 5 frt előleg beküldése mellett történik.

TÁJÉKOZÁSUL:

Kolozskarára vasúti fuvar	9 frt	69 kr.
Virágosvölgy „ „	11 „	69 „
Gyéresre „ „	13 „	69 „
Kocsárdra „ „	15 „	69 „
Felvinczre „ „	17 „	69 „

100.000

kerités oszlop sasfa kapható darabszámra **30** krajczártól **1** forintig.

Teljes 4 kbm. nem usztatott	**I-ső osztályu hasábos**	**Bükkfa**	**11 frt.**
„ 4 „ „ „	**I-ső „ „**	**Tölgyfa**	**10 „**
„ 4 „ „ „	**I-ső vegyes dorong**	. . .	**9 „**

Házhoz szállitva 1 frttal drágább.

A szállitás megszámlálva történik.

Waggon számra jelentékeny árengedmény!

Tisztelettel:

551. (2—8) BETEGH PETER Kolozsvárt.

Állandó nagy butor-raktáromban

dus választékban kaphatók műhelyemben készült saját vezetésem alatt mindenféle styl szerü

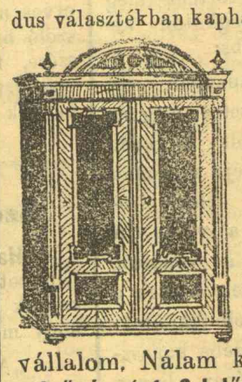

asztalos- és kárpitos munkák,

ugymint:

teljes háló-, ebédlő-, úri- és szalon berendezések; továbbá **egyes butor darabok** a legegyszerübb, a legfinomabb kivitelig.

Mindenféle **butoroknak** elkészitését és javitását a **legolcsóbb árakban** felvállalom. Nálam készült és tőlem vásárolt **butoroknak jó minőségeért felelősséget vállalok.**

A helybeli és vidéki n. é. butor vásárló közönségnek becses figyelmébe ajánlom raktárom megtekintését.

Vidéki megrendelések gondosan csomagolva és biztositva lesznek szállitva.

Kiváló tisztelettel:

526. (3—x) **GAÁL ANTAL,**
(Kolozsvár, belmonostor-u. 8—10. sz.)

Csödtömegből fennmaradt
nagy mennyiségü

festékek, kenczék, brunolinok stb. stb.,

továbbá

egy teljes nagy, szép és massziv

füszer-üzleti berendezés,

ugymint:

225 fiókos és egyszerü állványok, áru-asztalok, lisztes ládák, mérlegek és sulyok létrák,

valamint **2 darab egy lángu** és **2 darab két águ**

Auer-féle gáz-luszterek,

egészben vagy **részletekben, minden elfogadható árért eladók.**

Felvilágositással szolgál: **HAVAS ÁRMIN Kolozsvártt, Belközép-utcza 13. sz. alatt.** 552. (2—3)

A „Központi szállitó-iroda“,

mint a m. kir. államvasutak **szállitó hivatala Kolozsvártt,**

elvállal rendkivül olcsó dijak ellenében:

1. Áru fuvarozást helyben és vidéken.
2. Áruk és anyagok továbbitását.
3. Átköltözködéseket ruganyos társzekerekkel, párnázott és zárt butorszállitó kocsikkal és kézben vagy saraglyán hordva.
4. Zongora és kasszák átszállitását és felállitását zaj nélkül, felelősség mellett.
5. Kazán és más hason terjedelmes tárgyak vitelét.
6. Butorok és költözködési ingóságok szakszerü elcsomagolását.
7. Kirándulások szervezését saját kocsijaival.
8. Egy lovas és két lovas fogatra rendelkezést.
9. Betárolásokat, esetleg előleg adása mellett.
10. Adás-vevésre megbizásokat.

Továbbá mint a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tudósitó irodája dijtalanul felvilágositást ad:

1. Hitel- és szállitási ügyekben.
2. Visszkereseti- és vámkezelési ügyekben. 453. (7—25)
3. Eszközli a vasuti fuvarlevelek felülvizsgálását.

Havi vagy heti részletekre!

A t. cz. közönség figyelmébe ajánlom dus raktáromat a legujabb szerkezetü és különféle fajtáju

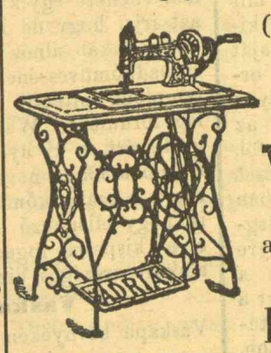

(Singer, Howe, Titania, Cylinder, karikahajós stb.)

bel- és külföldi varrógépekben

30 frttól fölfelé,

a legfinomabb specialitásokig 6 évi jótállás mellett.

HERMANN E.

Belközép-utcza és Trencsin-tér 1. sz.

varrógép-raktár.

Javitások olcsón és gyorsan eszközöltetnek.

549. (3—5)

Havi vagy heti részletekre!

Magyarország sok százra menő ásványvizei között a

„Giesshübli viznek egyetlen hasonlómása.“

BODOKI MATILD-FORRÁS

rendkivül szénsavdus és páratlanul tiszta égvényes savanyuviz.

Elsőrangu üditő és asztali ital,

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebbet képzelni sem lehet.

Borral, cognakkal, gyümölcs-szirupokkal vagy tisztán magára használva a „Matild“ viz igazán páratlan.

Gyógyitó czélokra használva: különösen **emésztési** és **vizeleti nehézségekben, gyomor, vese, hólyag** és **aranyeres bántalmakban,** valamint a **légzőszervek hurutos bántalmaiban** szenvedőknek e pompás viz használata **megbecsülhetlen!**

Mindig friss töltésben kapkató:

Kolozsvárt: **Segesváry és társai,**
Nagy-Szeben: Gyulafehérvár: Segesvárt: **id J. B Misselbacher** uraknál.
Déván: **Balog Gyula,**
Szászváros on: **Németh János**

az ásványviz kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF,** a forrás kezelője.

(Háromszékmegye) **BODOK.** (Háromszékmegye)

548. (3—x)

!OCCASIO!

Szines mosó Cretonok .	méterje	25 kr.
„ franczia Levantin	„	30 „
„ Mosó Batistok .	„	30 „
„ franczia Batistok	„	40 „
„ franczia atlas satin	„	45 „

Duplaszéles szines Barege női ruhára, méterje . . . . . 80 kr.
Franczia Delain minden szinben, méterje . . . . . 50—55 kr.
Duplaszéles luszterek, méterje . . 1 frt.

IZAY ÁRPÁD

(GÁMENTZY JÁNOS UTÓDÁNÁL.) 540. (4—4)

Nyomatott Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utcza 33. szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.